

GOIGS A NOSTRA QUE ES VENERA PARROQUIAL DE

De la fe que ens reconforta
sou Maria l'agombol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

¿Fou un àngel dels pastors,
després de la volta blava,
qui al Betlem d'Orís portava
l'anunciata de Vós?
No ho sabem, però no importa:
al castell sou ja gresol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

L'altivesa del castell
somogué comtats iHustres.
Vénen guerres, passen lustres,
en l'esglai i l'esgavell.
Si el coratge es desconhorta,
sou propici fontinyol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

Tornàreu pel senderó
d'un fortí que s'esbocina,
amb la toga alabstrina
indemne a assalt i canó.
L'amor obria l'escorta
fressant el nou corriol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

La història viva, en l'esforç,
prosegueix la caminada.
Vianants d'esma cansada
recolzem en Vós els cors,
flor remeiera, ridorta.
En el dubte i el maldol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

SENYORA DE GRÀCIA A L'ESGLÉSIA ST. GENÍS D'ORÍS

En tot temps, Mare de Déu,
la fe empeny el romiatge.
Cautelosa, l'altra imatge
pels casals romeva es féu.
L'antiga, en l'enyor absorta,
no afebleix d'amor al vol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

El cel us fa de temple, i
el cercle del bosc, corona,
Senyora d'Orís, Patrona
del terme i del llogarret.
La nova estança ens aporta
goig d'aurora i rierol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

Carenes, masies, tots,
no us diuen Mare de Gràcia?
Flor de lliri, blanc d'acàcia,
feu-nos ubèrrims els mots.
Recobri la fe collorta
vigor al vostre redol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

De la fe que ens reconforta
sou Maria l'agombol,
Mare de Gràcia, consol,
i d'Orís cèlica porta.

℣. Pregueu per nosaltres, santa Mare de Déu. ℞. Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.

PREGUEM

Infoneu, Senyor, la vostra gràcia en els nostres cors. I feu que els qui, per l'anunci de l'àngel, hem conegut l'encarnació de Jesucrist, el vostre Fill, siguem conduïts per la seva passió i la seva creu a la glòria de la resurrecció. Per Crist Senyor nostre. Amén.

ENTRADA
Moderat

TORNADA

De la fe que ens reconforta sou Ma-ri-a l'a-gom-bol, MA-RE DE GRÀ-CI-A, CON-SOL, i D'O-

ESTROFA

RIS CÈ-LI-CA POR-TA. ¿Fou un àngel dels pas-tors, des-près de la vol-ta bla-va, qui al Bet-

lem d'O-rís por-ta-va l'anun-ci-a-ta de Vós? No ho sa-bem, pe-rò no im-po-rta: al cas-

A la TORNADA

tell sou ja pre-sol, MA-RE DE

Lletra d'Enric Balaguer i Mestres
Música del G. Odiló Planàs

Xilografies del P. Oriol M. Diví

**SENTONA DE GRÀCIA
A TERRES
DE GUARRO**

**GOIGS A NOSTRA
QUE ES VÈNERA
PARROQUIAL DE**

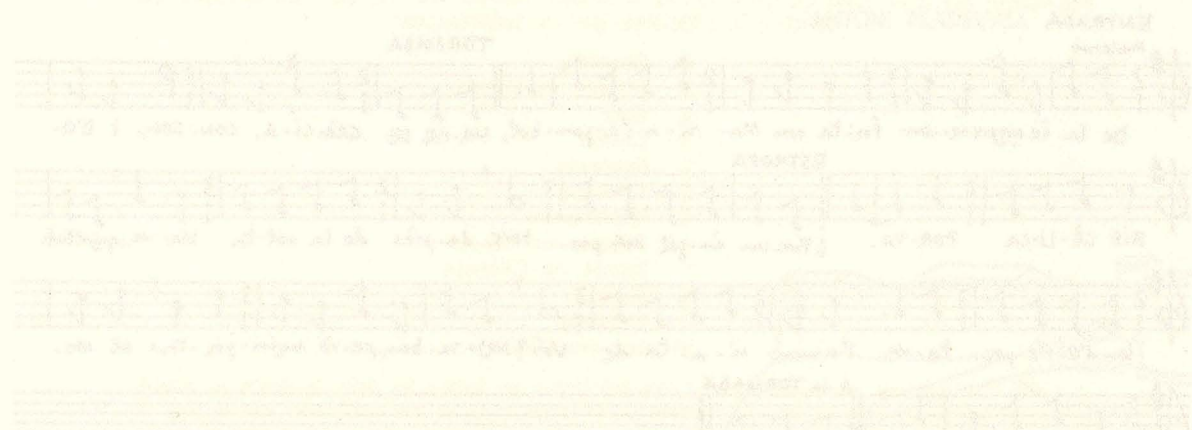

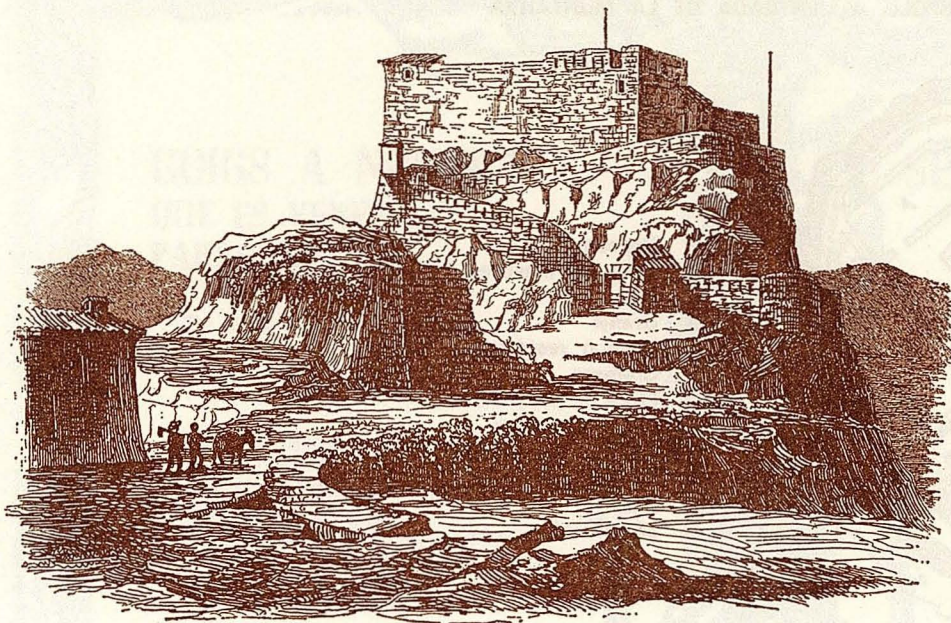
La nostra Sentona de Gràcia a Terres de Guarro és una cançó que s'ha cantat sempre amb un gran afecte i devoció. Aquesta cançó és una mostra de la nostra cultura i de la nostra fe. És una cançó que ha estat transmesa de generació en generació i que ha estat sempre molt popular.

La nostra Sentona de Gràcia a Terres de Guarro és una cançó que s'ha cantat sempre amb un gran afecte i devoció. Aquesta cançó és una mostra de la nostra cultura i de la nostra fe. És una cançó que ha estat transmesa de generació en generació i que ha estat sempre molt popular.

Edició de 3000 exemplars
i 500 ex. numerats en paper especial;
62 exemplars en paper fil Guarro
12 dels quals,
acolorits a mà pel mateix xilògraf.

Impremta del Monestir de Montserrat
5 de desembre de 1980

EL CASTELL D'ORÍS

Una detallada descripció
del segle XVII

El Castell d'Orís acaba d'ésser objecte d'un estudi recent en l'obra **Els Castells Catalans**, vol. IV pp. 867-879, en un article que té per autors Pere Català i Roca i Miquel Brasó. Amb aquest treball i les notícies anteriors publicades per Josep Sala i Molas, sota el títol **Quelcom referent al Castell i família Orís**, al «Butlletí del Centre Excursionista de Vic», Vol. I (1912-1914), pp. 78-84, basades sobre l'Arxiu del Marquès de Castellósrius, propietari del Castell, i les notícies aplegades per Mn. Fortià Solà a la **Història de Torelló**, Vol. II (1948), pp. 580-605, pot dir-se que el passat d'Orís resta ben escatit i que ara sols falta fer històries o investigacions de detall.

De la revisió dels treballs anotats en resulta que el Castell d'Orís és un dels més privilegiats en la part d'estudis gràfics i arquitectònics. El mèrit especial en aquest aspecte recau en l'arquitecte torellonenc, traspasat fa pocs anys, Josep Mª Pericas Morros, que pel 1916 va aixecar-ne una magnífica planta arquitectònica i a la vegada va descobrir-ne uns estudis fets el segle XVII per uns espies francesos, de cara sens dubte, a ésser utilitzat en una guerra o invasió de la comarca de Vic.

El Sr. Pericas va descobrir aquest interessant document en la col·lecció J. Sanpere i Miquel de Barcelona, que el 1917 estava en poder del bibliòfil i col·leccionista Salvador Babra, el qual li'n va deixar treure una còpia publicada ja per Mn. Fortià Solà en l'obra abans citada, la que ofrenem als lectors. Tant els croquis com la seva descripció tenen un valor excepcional ja que permeten d'identificar cada estança de les runes actuals del castell i són per tant indispensables per a una possible reconstrucció seva. De cap altre castell en ruïnes de la comarca ausetana en tenim un document semblant.

RELACION DU CHATEAU DE ORIS CITUÉ A TROIS HEURES DE VIC SUR LA CHEMIN DE RIPOLS A L'ENTREE DE LA MONTAGNE

- A Chapelle
- B Maison du fermier
- C Sale
- D Granje
- E Demeure
- F Cisterne
- G Boulangerie
- H Cuisine et laverie
- I Entrée du Chateau
- K Rampe
- L Bergerie
- M Les estables

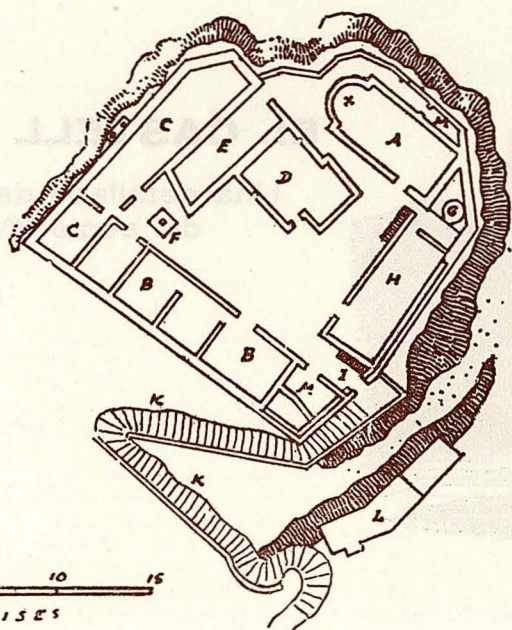
«Le Chateau est sur le sommet d'une montagne en forme de pain de sucre la quelle est scarpe tout a l'entour moins le costé de l'entree comme bon peut voir par la vue ci jointe. Le chateau nest dominé aucun hauteur voisine; les murs de l'enceinte sont de trois et quatre pieds d'epaisseur. Les batiments sont edonés contre ces murs comme on le feut voir par les plan et il... que le partie de muralle au dessus de la porte on il aye parapet, tout le reste est en toit.

Les batiments sont en bon estat. **A** est la chapelle voutée. **BB** est la maison de fermier on ya trois chambres bones et le dessus de mesme. **CC** est la salle et un cabinet et en dessous sont les escuries voutées et an dessous de la quelle est la cellier vouté tout en pierre de taille. **F** est la cisterne qui est manvous etat a present. **G** est la boulangerie. **H** sont las cuisines et laverie... **I** porte ordinaire. **K** est la rampe a escaliers. **L** est une...

Ces batiments dans l'occasion suffiront pour loger 200 hommes et 25 chevaux. Comme ce chateau est a l'entrée de la plaine de Vic il semble quil seroit a propos de le conserver pour y mettre une garnison».

Aquesta relació, traduïda al Català, diu així:

RELACIÓ DEL CASTELL D'ORÍS SITUAT A TRES HORES DE VIC, SOBRE EL CAMÍ DE RIPOLL, A L'ENTRADA DE LA MUNTANYA

- A Capella
- B Casa del masover
- C Sala
- D Granja
- E Casa o residència
- F Cisterna
- G Fleca o pastisseria
- H Cuina i aigüera
- I Entrada del Castell
- K Rampa
- L Cleda
- M Els estables

«El Castell està situat al capdamunt d'una muntanya en forma de pa de sucre, la qual està escarpada per tot el voltant, menys pel costat de l'entrada, com es pot veure pel croquis aquí adjunt. El Castell no està dominat per cap altra altura veïna; els murs del recinte són de tres o quatre peus d'espessor. Els edificis estan aplacats contra els murs com es pot veure pel plànol i, excepte la part de la muralla a sobre la porta, on hi ha les defenses, la resta està coberta amb teulada.

Els edificis estan en bon estat. **A** és la capella amb volta. **BB** és la casa del masover on hi ha tres cambres bones i a dalt igual, **CC** és la sala i un quartet i a sota hi ha estables amb volta i a sobre un graner. **D** és una casa o residència. **E** és una cambra sota de la qual hi ha el celler tot amb volta de pedra tallada. **F** és la cisterna que ara està en mal estat. **G** és la pastisseria. **H** són les cuines i l'aigüera... **I** és la porta ordinària. **K** és la rampa amb escales. **L** és una cleda...

Aquests edificis si fos necessari serien suficients per allotjar 200 homes i 25 cavalls. Com que aquest castell és a l'entrada de la Plana de Vic sembla que seria convenient conservar-lo per a posar-hi una guarnició».

No cal fer-hi comentaris, la seva lectura és prou eloqüent per a conèixer com era el Castell d'Orís.

ANTONI PLADEVALL

